

«El poble que avançava a les fosques ha vist una gran llum, una llum resplendeix per als qui vivien al país tenebrós» (Is 9,1). Aquesta és la frase que més m'agrada del cicle litúrgic de Nadal en el qual ens trobem immersos. Pertany a la primera lectura de la Missa del Gall, celebrada precisament durant la «nit santa» que el Senyor ha fet resplendir «amb la claror de la llum veritable» (oració col·lecta). La llum també és un element important del relat evangèlic de l'anunciació als pastors: «els aparegué un àngel del Senyor, la glòria del Senyor els envoltà de llum, i es van esglaiar» (Lc 2,9). Al cap i a la fi, com recordem cada any la darrera fèria de l'Advent amb les paraules de Zacaries, Jesucrist és «[el] sol, que ve del cel, per il·luminar els qui viuen a la fosca, a les ombres de la mort, i guiar els nostres passos per camins de pau» (Lc 1,78-79).

La llum també és un símbol que uneix les dues nits santes de l'Església: la Nit de Nadal, quan som penetrats per «la nova llum del vostre Verb, fet home» (oració col·lecta de la Missa de l'alba); i la Nit de Pasqua, quan la terra s'omple d'alegria «il·luminada i radiant de la claror que ve de la llum del regne etern» (pregó pasqual). La cova de Betlem i el sepulcre de Jerusalem són dos llocs foscos i, per aquesta raó, és important que la Missa del Gall i la Vetlla Pasqual comencin quan ja és negra nit. Aquesta obscuritat ens serveix per a recordar que la història de la salvació comença quan humanament sembla que tot està perdut. Maria i Josep han estat incapaços de trobar un lloc digne perquè pugui tenir-hi lloc al naixement del Fill de Déu (Lc 2,6-7). Quan Jesús és amortallat i enterrat, la sensació és que tot s'ha acabat i que tot està perdut (Mt 27,57-61). Però aleshores s'obra el milacre perquè els àngels de Déu il·luminen la foscor amb el seu missatge alliberador: «Glòria a Déu a dalt del cel, i a la terra pau als homes que ell estima» (Lc 2,14); «Ha ressuscitat d'entre els morts» (Mt 28,7).

Al principi de l'Himne al Crist de la Carta als Colossencs, sant Pau afirma que Jesucrist —amb l'Encarnació, que ara estem celebrant, i amb la Resurrecció— ens allibera del «poder de les tenebres» (1,13). Val la pena que ens aturem un moment a reflexionar sobre aquesta expressió de l'Apòstol: les tenebres no són només una circumstància física o material, sinó que constitueixen un autèntic «poder». Es tracta de la capacitat del Maligne per a escampar el caos i la desolació, que eren les forces que dominaven la terra abans que Déu creés la llum (Gn 1,2). Aleshores, alliberar-nos de les tenebres significa il·luminar les nostres vides amb l'ordre volgut pel Creador, que ho ha disposat tot «amb mesura comptada i ponderada» (Sv 11,20).

Per tant, la llum que ve de Crist ens serveix, en primer lloc, per a identificar aquells aspectes de la nostra vida que romanen envoltats de tenebres perquè no responen al pla salvífic de Déu. En segon lloc, aquesta mateixa llum ha de donar-nos la força i la valentia que moltes vegades fan falta a l'hora de prendre les decisions necessàries per a avançar en el camí de l'Evangelí. Sant Joan ens ho ha explicat amb molta precisió: «Déu és llum, i en ell no hi ha foscor de cap casta. Si dèiem que estem en comunió amb ell, però de fet caminàvem en la fosca, mentiríem i no viuríem d'acord amb la veritat. Però si caminem en la llum, tal com ell és en la llum, vivim en comunió els uns amb els altres» (1Jo 1,5-7). Perquè «el qui estima el seu germà, està en la llum, i res no el fa ensopegar. El qui odia el seu germà, està en la foscor i camina en la foscor, i no sap on va, perquè la foscor li ha enecat els ulls» (1Jo 2,9-10).

La llum de Crist que resplendeix en aquests dies de l'octava de Nadal és una font inestroncable d'amor. Durant el Darrer Sopar, Jesucrist sintetitzà en una frase ben simple el seu «manament nou»: «estimeu-vos els uns als altres tal com jo us he estimat» (Jo 13,34). Només aquesta llum, que començà a brollar des de la cova de Betlem, ens permetrà esvair veritablement les tenebres de la nostra vida.